

**Röster
från Island**

Voices from Iceland

**Raddir
frá
Íslandi**

Röster från Island

RADDIR FRÁ ÍSLANDI

Röster från Island planeras och produceras av Islands litteraturcentrum. Projektet sponsras av Utbildnings- och kulturministerium, Promote Iceland och Isländska förläggareföreningen. Arbetet sker i samarbete med Nordens hus, Litteraturstaden Reykjavik, Saga förlag och de svenska förlag som publicerar de deltagande författarna. HAF Studio står för formgivningen av den isländska montern.

Islands litteraturcentrum

MIÐSTÖÐ ÍSLENSKRA BÓKMENNTA

Islands litteraturcentrum är en offentligt finansierad institution. Dess uppgift är att förmedla kunskap om och främja utgivning av isländsk litteratur, såväl på Island som utomlands. Islands litteraturcentrum bidrar med ekonomiskt stöd för översättning av litterära verk från isländska och delar ut resestipendier till isländska författare som reser utomlands för att öka intresset för sina böcker.

Islands litteraturcentrum arbetar för att främja den litterära kulturen generellt, genom stöd till utgivning av isländsk litteratur på Island och utomlands, och utländska litterära verk översatta till isländska.

MIÐSTÖÐ ÍSLENSKRA BÓKMENNTA
ICELANDIC LITERATURE CENTER

Hverfisgata 54 | IS 101 Reykjavík | Island
Tel. +354 552 8500 | www.islit.is | islit@islit.is

Röster från Island

Bok och bibliotek

Göteborg

24.–27. september 2015

Litet land med sagolik utgivning

Vi islänningar är stolta över att litteraturen är vårt främsta bidrag till världskulturen. Vi glädjer oss åt att i vårt förvar ha den skatt som de unika handskrifterna från medeltiden utgör, såsom Den poetiska Eddan och Flatöboken, för att bara nämna två av de mest kända. Vi hävdar också ständigt att ingenstans på jordens rund ges det ut fler böcker än på Island – i förhållande till invånarantalet. Vi tycker därför alltid att det är kärkommet när vi får möjlighet att rikta omvärldens uppmärksamhet mot denna viktiga del av isländsk kultur.

De senaste åren har isländsk litteratur fått välförtjänt uppskattning ute i världen. Det betydde mycket att Island 2011 var hedersgäst på Frankfurts bokmessa. Den gav en ovärderlig möjlighet att presentera isländsk litteratur och isländska författare på en internationell arena.

De isländska röster som kommer att höras på bokmässan i Göteborg är mångskiftande och de olika texterna ger tillsammans en fin överblick över isländsk samtida litteratur. Många av författarna har just fått sina böcker översatta till svenska, vilket är särskilt glädjande. Bland dem finns framstående romanförfattare, poeter och barnboksförfattare. Några av dem är kända långt utanför Island, andra har just börjat göra sig hörda och har förhoppningsvis sina landvinningar framför sig. Dessutom visar en av våra främsta fotografer sina verk på mässan.

*Illugi Gunnarsson
kulturminister*

I fjol gavs ut en komplett översättning av Islänningasagorna till danska, norska och svenska i fem band på vardera språket. Denna utgåva var resultatet av många års oförtrutet arbete av översättare, specialister och författare i de tre länderna under isländsk redaktion. Man kan nog våga påstå att detta är en av historiens största översättningsbedrifter. Vi hoppas att denna utgåva ska väcka nya generationers intresse för detta viktiga, nordiska kulturarv. Islands regering har köpt den digitala publiceringsrätten till verket, vilket innebär att från och med år 2020 blir denna nordiska berättarskatt tillgänglig på internet för alla nordbor som vill ta del av den.

Å Islands vägnar vill jag tacka bokmässans arrangörer för detta ovärderliga tillfälle att rikta uppmärksamhet mot Islands blomstrande litterära liv.

TORSDAG

10.30–10.50

MÖT FÖRFATTARNA TIL MONSTERBÖCKERNA*Medverkande: Áslaug Jónsdóttir, Kalle Güettler,
Rakel Helmsdal, Sigurður Ólafsson*

Plats: Ung Scen, A-hallen, A03:22

Typ: Scenprogram

Pris: Ingår i entrébiljetten!

11.00–11.45

SAGOR FÖR ALLA TIDER*Medverkande: Lars Lönnroth, Einar Kárason,
Erik Andersson, Gerður Kristný, Klas Östergren*

Plats: K1, K00:10

Typ: Seminarium

Pris: Seminariekort erfordras

14.00–14.45

ÖVERSÄTTNING, NATIONALKÄNSLA OCH YTTRANDEFRIHET*Medverkande: Gáspár Miklós Tamás,
Andri Snær Magnason, John Swedenmark*

Plats: J1, J01:13

Typ: Seminarium

Pris: Seminariekort erfordras

15.00–15.45

STOR LITTERATUR FÖR DE SMÅ*Medverkande: Áslaug Jónsdóttir, Þórarinn Leifsson,
Berggrún Íris Sævarsdóttir, Katti Hoflín*

Plats: H1

Typ: Seminarium

Pris: Seminariekort erfordras

17.00–17.45

KÄRLEKEN SEGRAR ALLTID*Medverkande: Jónína Leósdóttir,
Jóhanna Sigurðardóttir, Yukiko Duke*

Plats: K2, K00:12

Typ: Seminarium

Pris: Seminariekort erfordras

FREDAG

09.15–09.55

ISLAND I DECKARENS FILMVÄRLD

Medverkande: Árni Þórarinnsson

Plats: Internationella Torgets Lilla Scen, H-hallen, H04:24

Typ: Scenprogram

Pris: Ingår i entrébiljetten!

10.00–10.50

MÖT ISLÄNDSKA FÖRFATTERE OG ILLUSTRATORER

*Medverkande: Þórarinn Leifsson,
Bergrún Íris Sævarsdóttir, Sigurður Ólafsson*

Plats: Ung Scen, A-hallen, A03:22

Typ: Scenprogram

Pris: Ingår i entrébiljetten!

12.00–12.45

ISLAND OCH KÄRLEKEN

*Medverkande: Auður Ava Ólafsdóttir,
Jón Kalman Stefánsson, Mats Almegård*

Plats: H1, H05:20

Typ: Seminarium

Pris: Seminariekort erfordras.

12.00–13.00

LÄSNINGAR

*Medverkande: Jesper Svenbro, Gabriela Eftimie,
Kirmen Uribe, Gerður Kristný*

Plats: Rum för poesi - R2.

Typ: Scenprogram

Pris: Ingår i entrébiljetten!

15.00–15.45

DET ÄR NÅGOT RUTTET I KONUNGARIKET ISLAND

Medverkande: Einar Már Guðmundsson, Yukiko Duke

Plats: H1, H05:20

Typ: Seminarium

Pris: Seminariekort erfordras

16.00–17.00

LÄSNINGAR

Medverkande: Jonas Brun, Sigurbjörg Prastardóttir, Jasim Mohamed, Lars Häger, Jenny Tunedal

Plats: Rum för poesi, R2

Typ: Scenprogram

Pris: Ingår i entrébiljetten!

16.00–17.00

**LÄSNINGAR: A POETIC CONVERSATION
- REYKJAVÍK * GÖTEBORG**

Medverkande: Valgerður Þóroddsdóttir, Kári Tulinius, Sophie Erlandson, Anton Göranson

Plats: ETT RUM TILL på Järntorget

- Säsongsavslutning av bussbiblioteket!

Arrangör: Textival och RättBuss

Typ: Off Venue

16.30–17.00

SIGNERING AUÐUR AVA ÓLAFSDÓTTIR

Plats: B03:31

Typ: Monterprogram

Pris: Ingår i entrébiljetten!

17.00–17.45

LITTERÄR STANDUP PÅ ISLÄNDSKT MANÉR

Medverkande: Andri Snær Magnason

Plats: H1, H05:20

Typ: Seminarium

Pris: Seminariekort erfordras

17.30–17.50

KAN EN HÅRDKOKT DECKARE KOMMA FRÅN ISLAND?

Medverkande: Árni Þórarinnsson, Marin Neij

Plats: F5

Typ: Seminarium

Pris: Seminariekort erfordras

18.40–19.00

MÖT ISLÄNDSK DECKARIKON

Medverkande: Árni Þórarinnsson, Jenny Schyttberg

Plats: Biblioteks- och berättarscenen, D-hallen, D02:11

Typ: Scenprogram

Pris: Ingår i entrébiljetten!

LÖRDAG

10.00–10.20

SLEIPNER - BARNENS LÄSKOMPIS

Plats: Ung Scen, A-hallen, A03:22

Typ: Scenprogram

Pris: Ingår i entrébiljetten!

10.00–10.45

MORD? PÅ ISLAND?

Medverkande: Arnaldur Indriðason, Yukiko Duke

Plats: K1, K00:10

Typ: Seminarium

Pris: Seminariekort erfordras

12.00–12.45

BROTT I OBYGDEN

Medverkande: Monica Kristensen, Árni Þórarinnsson, Maria Neij

Plats: F4, F05:03

Typ: Seminarium

Pris: Seminariekort erfordras

12.00–13.00

LÄSNINGAR

Medverkande: Björn Ekdal, Martina Moliis-Mellberg,
Valgerður Þóroddsdóttir, Kári Tulinius, Fredrik Nyberg

Plats: Rum för poesi, R2

Typ: Scenprogram

Pris: Ingår i entrébiljetten!

14.00–14.30

MYTER OM ISLÄNDSKA SPRÅKET

Medverkande: Anders Svensson, Andri Snær Magnason

Plats: C04:20

Typ: Monterprogram

Pris: Ingår i entrébiljetten!

14.00–14.30

MEDELTIDA ISLÄNDSKA HANDSKRIFTER PÅ KB

Medverkande: Anne Scherman

Plats: E04:39

Typ: Monterprogram

Pris: Ingår i entrébiljetten!

15.00–15.45

NORDIC NOIR

Medverkande: Arnaldur Indriðason, Unni Lindell, Árni Þórarinnsson, Monica Kristensen, Johanna Holmström

Plats: Crime Scene, F-hallen, F01:58

Typ: Scenprogram

Pris: Ingår i entrébiljetten!

16.00–16.20

GICK DEN ISLÄNDSKA FINANSKRISEN ATT FÖRUTSPÅ?

Medverkande: Einar Már Guðmundsson, Erik Helmersson

Plats: F4, F05:03

Typ: Seminarium

Pris: Seminariekort erfordras

SÖNDAG

14.00–14.30

MEDELTIDA ISLÄNDSKA HANDSKRIFTER PÅ KB

Medverkande: Anne Scherman

Plats: E04:39

Typ: Monterprogram

Pris: Ingår i entrébiljetten!

15.30–16.00

ISLÄNNINGASAGOR I ÖVERSÄTTNING

Medverkande: Kristinn Jóhannesson, Gunnar D. Hansson

Plats: Litteraturscenen, A-hallen, A01:60

Typ: Scenprogram

Pris: Ingår i entrébiljetten!

TORS DAG 24. SEP. 11.00–11.45**SAGOR FÖR ALLA TIDER**

Efter åtta års intensivt arbete finns nu de samlade Islänningasagorna tillgängliga i modern svensk, dansk och norsk översättning. Översättningsprojektet har engagerat över 50 översättare och redaktörer. Det är många författare som genom åren har vittnat om hur de isländska sagorna har varit en viktig källa till inspiration för dem. Lars Lönnroth, professor emeritus och en av de svenska översättarna, samtalar med författarna Einar Kárason, Erik Andersson, Gerður Kristný och Klas Östergren om de isländska sagornas tidlöshet och betydelse för det nutida sagoberättande.

Arrangör: Islands litteraturcentrum och Saga förlag
Språk: skandinaviska

TORS DAG 24 SEP. 14.00–14.45**ÖVERSÄTTNING, NATIONALKÄNSLA
OCH YTTRANDEFRIHET**

I såväl Ungern som på Island har översättningen av litterära verk och litteraturens inverkan på språket haft stor betydelse för den nationella identiteten. Processen har inte varit helt utan komplikationer. Utvecklingen har pendlat mellan en frigörande och inkluderande nationalkänsla och en mer begränsande och självförhärligande nationalism. Samtidigt stärks litteraturen av att bli översatt och få respekt och fotfäste utanför det egna språkområdet. Hur har litteraturförmedlingen från och till det egna språket påverkat det kulturella och kulturpolitiska klimatet? Vilka likheter och skillnader finns det mellan den isländska och ungerska översättningshistorien? Medverkande: Gáspár Miklós Tamás, ungersk filosof och författare, och Andri Snær Magnason, isländsk författare. Moderator: John Swedenmark, översättare.

Arrangör: Översättarcentrum
Språk: engelska

TORS DAG 24. SEP. 15.00–15.45**STOR LITTERATUR FÖR DE SMÅ**

Barnlitteraturen blomstrar på Island! Vilken betydelse har böcker för barn och unga i ett litet språkområde som det isländska? Tre författare som alla är utbildade bildkonstnärer och som både skriver och illustrerar sina böcker representerar här den isländska barnlitteraturen. Áslaug Jónsdóttir illustrerar böckerna om *Stora Monster* och *lilla monster* och skriver texten i samarbete med Raket Helmsdal från Färöarna och Kalle Güettler från Sverige. Þórarinn Leifsson (*Mannen som hatade barn*) och Bergrún Íris Sævarsdóttir (*Vinden – min vän*) är båda nominerade till Nordiska rådet's barn- och ungdomslitteraturpris 2015.

Moderator: Katti Hoflin, författare och chef för Stockholms stadsbibliotek.
Arrangör: Islands litteraturcentrum och Nordens hus i Reykjavik
Språk: engelska

TORS DAG 24. SEP. 17.00–17.45

KÄRLEKEN SEGRAR ALLTID

Att komma ut som gay väcker knappast längre något större uppseende på Island, som har tillåtit registrerade partnerskap sedan 1996 och har en könsneutral äktenskapslagstiftning sedan 2010. Men när Jónína Leósdóttir och Jóhanna Sigurðardóttir gifte sig 2010 blev det en världsnyhet. Sigurðardóttir blev då världens första öppett homosexuella statsminister. När de först träffades 1983 var de båda gifta mödrar och hade aldrig haft ett kärleksförhållande med en annan kvinna. De valde länge att hålla sitt förhållande hemligt på grund av fördomarna i samhället. Nu har journalisten, författaren och dramatikern Jónína Leósdóttir skrivit en öppen hjärtig bok, *Við Jóhanna*, om deras liv och äktenskap. De samtar med kulturjournalisten Stefan Ingvarsson.

Arrangör: Islands litteraturcentrum
Språk: engelska

FREDAG 25. SEP. 12.00–12.45

ISLAND OCH KÄRLEKEN

I centrum för Jón Kalman Stefánssons *Fiskarna har inga fötter* och Auður Ava Ólafsdóttirs *Rosa candida* står kärleken, och romanerna har väckt läsares förtjusning i hela Europa, från norr till söder. Kan det vara för att de är exotiska? För att författarna vet något som man bara vet på Island? För att kärleken avtecknar sig på ett annat sätt mot lava och vindpinade hedar? Här svarar de i ett samtal med Mats Almegård, journalist.

Arrangör: Islands litteraturcentrum och Weyler förlag
Språk: engelska

FREDAG 25. SEP. 15.00–15.45

DET ÄR NÅGOT RUTTET I KONUNGARIKET ISLAND

Den rika och mäktiga familjen Knudsen har styrt kuststaden Tangavík i två århundraden, byggt imperier och förlorat dem, försvunnit och återkommit. Einar Már Guðmundssons svarta komedi *Kungur av Island* är en underhållande och intensiv roman om den isländska överklassen, eller för att citera en isländsk recensent: "en lekfull kritik av det isländska samhälle som är ruttet ända in i mörgeren". Under finanskrisen 2008 trädde författaren fram som en av de främsta kritikerna till den nyliberala politik som skapade ekonomiskt kaos på Island. Einar Már Guðmundsson, som bland annat tilldelats Nordiska rådets litteraturpris (1995) och Svenska Akademiens litteraturpris (2012), samtalar med Yukiko Duke, redaktör på tidskriften *Vi Läser*, om hans verk, den isländska samtidslitteraturen och politik i sagornas hemland.

Arrangör: Islands litteraturcentrum och Natur & Kultur
Språk: skandinaviska

FREDAG 25. SEP. 17.00–17.45

LITTERÄR STANDUP PÅ ISLÄNDSKT MANÉR

Andri Snær Magnason är den ende författaren som fått Isländska litteraturpriset i alla tre kategorier: skönlitteratur, facklitteratur och barnlitteratur. Han har blivit känd för sitt stora engagemang för att bevara den isländska naturen och sin starka kritik mot etableringen av utländska industrier på Island, vilket han gav uttryck för i *Draumalandið* [*Drömland*]. I sina populära föreläsningar väver Magnason samman olika delar av sina böcker och visar hur konstnärerna är viktiga aktörer i samhället. Välkomna till en litterär standup-show om hur science fiction kan bli fakta och om hur idéer sprids – och dör.

Arrangör: Islands litteraturcentrum
Språk: skandinaviska

FREDAG 25 SEP. 17.30–17.50

KAN EN HÅRDKOKT DECKARE KOMMA FRÅN ISLAND?

Böckerna om Einar har lett till stora utländska framgångar för Árni Þórarinnsson. Från början var tanken att skapa en slags bildningsroman kring genrens hårdkokta privatdetektiv men i de isländska naturmiljöet istället för de amerikanska skuggkvarteren. Ett samtal kring hur förutsättningarna skapar deckaren – eller tvärtom? Medverkande: Árni Þórarinnsson, Maria Neij. Moderator: Maria Neij, journalist.

Arrangör: Bazar Förlag
Språk: engelska

LÖRDAG 26. SEP. 10.00–10.45

MORD? PÅ ISLAND?

Varifrån kan man hämta inspiration som deckarförfattare på Island, ett land med en brottsstatistik som tillhör den lägsta i världen? Det går uppenbarligen. Till och med riktigt bra för Arnaldur Indriðason. Hans prisade böcker om kriminalpolisen Erlendur Sveinsson finns publicerade i fler än 30 länder och har sålts i miljontals exemplar. I hans senaste bok, *Den som glömmet*, hittas en kropp i närheten av en amerikansk militärbas. Ensamvargen Erlendur kan inte släppa känslan av att fallet har något att göra med en ung flicka som försvann för tio år sedan. I samtal med Yukiko Duke, redaktör på tidskriften *Vi Läser*, berättar Arnaldur Indriðason om sitt författarskap och om de specifika utmaningar som en isländsk spänningsförfattare ställs inför.

Arrangör: Islands litteraturcentrum och Norstedts
Språk: engelska

LÖRDAG 26. SEP. 12.00–12.45

BROTT I OBYGDEN

Vad händer i ett litet slutet samhälle där alla känner alla, när illdåd plötsligt kastar mörka skuggor över lugnet och friden? Monica Kristensen och Árni Þórarinsson har i sina senaste spänningsromaner begett sig till avlägsna trakter för att undersöka brottets inverkan på isolerade invånare. I Kristensens *Kolbarnet* försvinner en fem-årig flicka spårlöst på Svalbard, och i Þórarinssons *Den sjunde sonen* hamnar en kvällstidningsreporter, som skickas iväg till det avlägsna Vestfirðir, i märkliga förvecklingar. Monica Kristensen, en av Norges främsta polarforskare, har hittills skrivit fyra kriminalromaner som utspelar sig på Svalbard. Árni Þórarinsson är en av Islands mest välkända författare med ett förflutet som journalist.

Moderator: Maria Neij, journalist.

Arrangör: Islands litteraturcentrum, Leopard förlag och Bazar Förlag

Språk: engelska

LÖRDAG 26 SEP KL. 16:00 - 16:20

GICK DEN ISLÄNDSKA FINANSKRISEN ATT FÖRUTSPÅ?

Journalisten Erik Helmersen och Einar Már Guðmundsson i samtal om den isländska finanskrisen. Vad orsakade krisen på Island? Einar Már Guðmundsson skildrar i sin senaste roman det isländska samhällets utveckling genom en släktkrönika. Hur kan den isländska historien hjälpa oss att bättre förstå de mekanismer som föranledde raset 2008?

Arrangör: Natur & Kultur

Språk: skandinaviska och engelska

Andri Snær Magnason (f. 1973)

Trefaldig vinnare av Isländska litteraturpriset i tre kategorier: fiction, fakta och barnböcker.

Hans barnbok *Berättelsen om den blå planeten* var den första barnbok som fick Isländska litteraturpriset 1999. Den har sedan dess publicerats i över 20 länder. Hans senaste roman, *Tímakistan (Tidskistan)* belönades med Isländska litteraturpriset 2013 och De isländska bokhandlarnas pris 2013 i kategorin barn- och ungdomslitteratur. Boken nominerades också till Västnordiska rådets barn- och ungdomslitteraturpris 2014. Hans texter har utgetts eller höglästs i över tjugo länder och vunnit många internationella utmärkelser, bland annat Janusz Korczak Honorary Award, Västnordiska rådets barn- och ungdomslitteraturpris och Kairospriset, som utdelas av Stiftung Alfred Toepfer till framstående personer.

Andri Snær Magnason har engagerat sig i kampen mot skövlingen av de isländska högländerna, bland annat med boken *Draumalandið (Drömlandet)* för vilken han belönades med Kairos-priset 2010.

Andri Snær Magnason har skrivit romaner, lyrik, dramatik, noveller och essäer, och har även gett ut CD-skivor.

Svenska utgivare: Kabusa

Arnaldur Indriðason (f. 1961)

Arnaldur Indriðason har lyckats med den sällsynta bedriften att två år i rad belönas med det nordiska deckarpriset Glasnyckeln. Han har också tilldelats det prestigefyllda Golden Dagger Award för årets bästa kriminalroman på engelska, för romanen *Kvinna i grönt*. Arnaldurs böcker har översatts till över 40 språk och sålts i drygt 10 miljoner exemplar världen över.

2015 utkommer *Den som glömmet* på svenska
Svensk utgivare: Norstedts

Auður Ava Ólafsdóttir (f. 1958)

Storsäljande författare i Frankrike och Spanien. Nominerad till Nordiska rådets litteraturpris 2009 för sin roman *Rosa Candida*. Auður Ava Ólafsdóttir är också verksam som konsthistoriker vid Islands universitet. Hon har blivit enormt framgångsrik i sitt hemland och i södra Europa, där hon är en av de mest populära skandinaviska författarna.

2015 utkommer *Rosa Candida* på svenska
Svensk utgivare: Weyler förlag

Auður Ava Ólafsdóttir debuterade med sin första roman *Upphækkud jörð* 1998. Sedan dess har hon skrivit ytterligare tre romaner, en diktsamling och teaterstycke verk och erhållit ett stort antal nomineringar och priser. Hennes roman *Rosa Candida* gavs ut i Frankrike 2010 och tog både kritiker och läsare med storm.

Árni Þórarinnsson (f. 1950)

Deckarförfattare och prisbelönad, uppmärksammas journalist och mediapersonglighet på Island.

Árni Þórarinnsson har skrivit flera spännande kriminalromaner och manus till två tv-serier av vilka det ena nominerades till Edda-priset 2002 (årets bästa tv-manus).

Han har varit redaktör för tidskriften *Mannlíf* och har också suttit i styrelsen för Reykjavíks filmfestival, förutom att han deltagit som jurymedlem vid många internationella filmfestivaler. Árnis första roman, *Nóttin hefur þúsund augu* (*Natten har tusen ögon*), utkom 1999 och han har sedan dess skrivit flera böcker om den grävande journalisten Einar som også har publicerats. Hans böcker har översatts till många språk och fått ett mycket positivt mottagande.

2015 utkommer *Den sjunde sonen* på svenska
Svensk utgivare: Bazar förlag

Áslaug Jónsdóttir (f. 1963)

Áslaug Jónsdóttir är illustratör och medförfattare till *Monsterböckerna*, skrivna i samarbete med svenske Kalle Güettler och färöiska Rakel Helmsdal. Tillsammans har de gett ut åtta populära prisbelönta böcker om små och stora monster som blir representanter för mänskliga relationer och situationer som alla barn konfronteras med. Áslaug Jónsdóttir har belönats med många nomineringar och utmärkelser för sina arbeten som illustratör och författare, bland annat Västnordiska rådets barn- och ungdomslitteraturpris 2002 och UKLA Book Award 2014 för illustrationerna i *Berättelsen om den blå planen* med text av Andri Snær Magnason.

Bergrún Íris Sævarsdóttir (f. 1985)

Bergrún Íris Sævarsdóttir är illustratör och låtskrivare och har arbetat med många böcker för både vuxna och barn. *Vinur minn, vindurinn (Min vän vinden)* är hennes första bok som både författare och illustratör.

Bergrún er nominert til Nordiska rådets børne- ungdomslitteraturpris 2015 för *Min vän vinden*.

Einar Már Guðmundsson (f. 1954)

En välkänd berättare som fick Nordiska rådets litteraturpris 1995 för sin roman *Universums änglar*, översatt till ett stort antal språk. Einar Már skriver romaner, noveller och lyrik och är en av de mest översatta isländska efterkrigsförfattarna. Han har belönats med många priser och utmärkelser för sina böcker, såsom Bjørnsonprisen (Norge), Scharnbergprisen och Karen Blixen-medaljen (Danmark), och Premio Letterario Giuseppe Acerbi (Italien). 2012 fick Einar Már Guðmundsson Svenska akademiens nordiska pris, kallat Lilla nobelpriset, för sin litterära insats.

2015 utkommer hans *Kungar av Island* på svenska.
Svensk utgivare: Natur och Kultur

Einar Kárason (f. 1955)

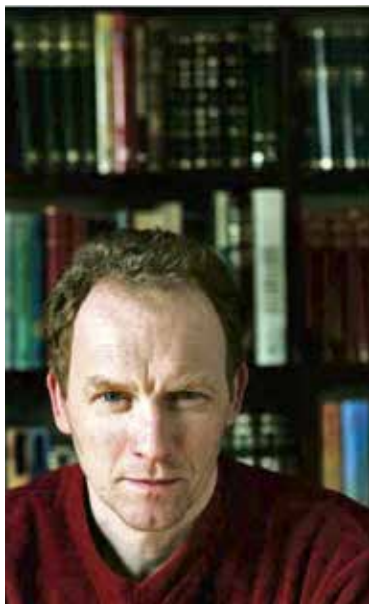
Einar Kárason är en av sin generations populäraste roman- och filmmanusförfattare. Han är mest känd för sin trilogi *Djävulsön*. Romanen *Ofsi (Raseri)* från 2008 fick Isländska litteraturpriset och nominerades till Nordiska rådets litteraturpris.

Einar har publicerat många andra noveller samt novellsamlingar och en diktsamling. Hans böcker har översatts på ett antal språk som på danska, norska, finska, färöiska, holländska, tyska, engelska, russiska och polska.

Gerður Kristný (f. 1970)

Gerður Kristný stod genast fram som en av Islands mest intressanta poeter med sin första bok och har sedan dess gett ut flera diktsamlingar, noveller, romaner och barnböcker. Hon har fått det isländska barnbokspriset för *Marta Smarta*, Halldór Laxness-priset för diktsamlingen *Bátur með segli og allt (En båt med segel och allt)*, och Isländska litteraturpriset för diktsamlingen *Blodhov*, som också nominerades till Nordiska rådets litteraturpris 2012. *Blodhov* har publicerats i flera länder, exempelvis Sverige, Danmark, Finland, Norge och Storbritannien.

Jón Kalman Stefánsson (f. 1963)

Jón Kalman Stefánsson fick sitt stora genombrott 2008 med *Sommarljus, och sen kommer natten*. Hans romaner har översatts till ett stort antal språk och belönats med priser i hela Europa. 2015 utkommer *Fiskarna har inga fötter* på svenska.

Jón Kalman Stefánsson har två gånger nominerats till Nordiska rådets litteraturpris för sina romaner och fick 2005 Isländska litteraturpriset. 2011 belönades han med det prestigefyllda P.O. Enquist-priset. Han är mest känd för sin trilogi *Himmel och helvete*, *Ånglarnas sorg* och *Människohjärtat*. De utländska rättigheterna till trilogin har sålts till länder över hela världen. *Ånglarnas sorg* nominerades till Det brittiska Independent Foreign Fiction Prize 2014.

Svensk utgivare: Weyler förlag

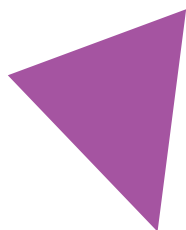
Jónína Leósdóttir (f. 1954) och Jóhanna Sigurðardóttir

Jónína Leósdóttir (f. 1954) är romanförfattare, dramatiker och före detta journalist. Hon har skrivit ett tiotal dramatiska verk, sju romaner, två biografier och ett stort antal artiklar.

Hon är gift med före detta isländska statsministern Jóhanna Sigurðardóttir. Hennes memoarer *Við Jóhanna (Jóhanna och jag)* ges ut av Turbine forlag i Danmark.

Om boken: Jóhanna Sigurðardóttir och Jónína Leósdóttir var båda gifta när de träffades 1983, och ingen av dem hade tidigare haft ett förhållande med en kvinna. En ödesdiger politisk turné 1985 blev början till deras omskakande kärleksförhållande, som i många år hölls hemligt eftersom Island fortfarande präglades av en omfattande homofobi. Men till slut övervann kärleken allt. Vid det laget hade Jóhanna Sigurðardóttir blivit statsminister. Det gjorde de två till världens första samkönade statsministerpar vilket väckte stor uppmärksamhet runt om i världen.

Kári Tulinius (f. 1981)

Kári Tulinius är romanförfattare och poet. Hans första roman *Píslarvottar án hæfileika* publicerades 2010 på förlaget JPV. Den har dramatiserats av den svenska teatergruppen PotatoPotato med titeln *Talanglösa martyrer* och spelats i Stockholm, Malmö, Göteborg, Odense, Köpenhamn, Oslo och Reykjavík. Den mottogs mycket positivt av både recensenter och publik. Kári Tulinius var en av grundarna av *Meðgönguljóð* (Partus Press) – ledande i utgivningen av debuterande poeter – och är en av dess två huvudredaktörer. Senare i år utkommer hans första egna diktsamling, men han har tidigare publicerats i tidskrifter och antologier och publicerat texter tillsammans med Valgerður Þóróddsóttir. Han har också just skrivit klart en ny roman.

Sigurbjörg Prastardóttir (f. 1973)

Sigurbjörg Prastardóttir har gett ut ett stort antal diktsamlingar, romaner och dramatiska verk. Hennes diktsamling *Fackeltåg* fick Isländska kvinnolitteraturpriset 2008 och nominerades till Nordiska rådets litteraturpris 2009. Sigurbjörg Prastardóttirs dikter har översatts till tolv språk och publicerats i antologier, tidskrifter och publikationer från litteraturfestivaler runt om i Europa. *Fackeltåg* ges ut i Sverige av David Stenbecks förlag.

Valgerður Þóroddsdóttir (f. 1989)

Valgerður Þóroddsdóttir är författare, poet och journalist. Hon är en av grundarna och ledarna av projektet *Meðgönguljóð* (Partus Press), en litterär gräsrotsorganisation som ger ut isländsk lyrik. Hennes texter har publicerats i olika antologier och tidskrifter, och lästs i radio på Island såväl som i Tyskland, Storbritannien och Spanien. 2014 nominerades hon som Islands kandidat till PEN International New Voices Award. Hennes första diktsamling kommer ut under hösten 2015.

Þórarinn B. Leifsson (f. 1966)

Þórarinn Leifsson är utbildad vid Isländska konsthögskolan. Under studietiden arbetade han också som gatukonstnär i olika europeiska städer. Efter examen arbetade han som illustratör, skyltmålare och grafisk designer. Han har illustrerat ett stort antal böcker och tidningsartiklar. Bland hans mest uppskattade verk finns illustrationerna till en serie H.C. Andersen-sagor, utgivna i fyra nordiska länder.

Þórarinn Leifsson har fått en stor uppmärksamhet för sina barnböcker och två av dem har blivit nominerade till Isländska litteraturpriset och Nordiska råds priset för barn- och ungdomsböcker.

NORDISK VÄRLDSLITTERATUR

Islänningasagorna – samtliga 40 släktsagor och 49 tåtar

Islänningasagorna handlar om människor och händelser på Island och i Norden vid vikingatidens höjdpunkt. Islänningasagorna skildrar några generationer, från de tidigaste landnamsmännen som trotsade världshavet för att upprätta nya boplatser på Island. Dessa landnamsmän och deras efterkommande skapade ett särpräglat samhälle, en fristat utan kung styrt av hövdingar som möttes på alltinget, världens äldsta kända nationalförsamling, för att stifta lagar och ingå förlikningar.

Huvudhandlingen i de flesta sagorna utspelar sig under några årtionden omkring år 1000 då norröna män och kvinnor inte endast seglade till Amerika men också lämnade bakom sig sin tidigare tro och accepterade kristendomen. De centrala personerna är för det mesta av ädel börd, hövdingar och rika bönder, krigare och diktare, och handlingen rör främst deras fejder om land eller social status och lokal makt, men också om kvinnors gunst och kärlek. Konflikter inleds ofta när en man tar hämnd för vad som ser ut som en obetydlig ärekränkning vilket leder till att en fejd sätts i gång som gradvis växer tills hela distrikt eller familjer är inblandade i blodiga stridigheter.

Det är beskrivningarna av personer snarare än handlingen som gör sagorna levande och relevanta för nutida läsare. Många karaktärer får episka proportioner när de kämpar mot överväldigande övermakt för att till slut uppnå den största hedern genom sin död. Andra är sluga rävur eller känslolösa under en hård fasad, storsinta eller falska, men framför allt, alltid djupt mänskliga och psykologiskt trovärdiga. Kvinnorna är sällan inblandade i den fysiska handlingen, men spelar en desto större roll bakom kulisserna genom att uppfodra till fejder eller provocera sina män eller söner till hämnd.

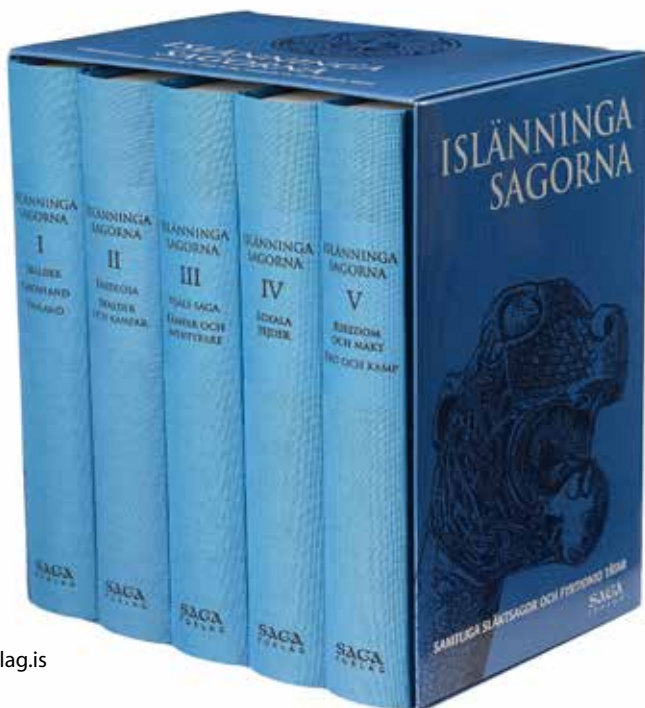
På ett sätt liknar sagorna de historiska romaner som skrevs många århundraden senare, med sina tolkningar av landnamsmännen och deras efterkommande, deras ursprung, legender och myter. Sagaförfattarna är mästare i att använda olika perspektiv och att skifta scener på ett sätt som påminner om modern filmteknik. Stilen är objectiv och välbalanserad, fylld av ironi och briljanta fraser.

Ett urval erfarna översättare har utfört ett stordåd och nyligen tilldelade Svenska akademien redaktörerna Kristinn Jóhannesson och Gunnar D. Hansson ett särskilt honorärt erkännande och pris för sin insats. Översättningarna är noggranna och återger trovärdigt sagornas unika stil och berättarteknik men på samma gång är de lättillgängliga, moderna och läsbara.

Utgåvan har fått tacksamt mottagande av publiken och blivit samstämmigt prisad av kritiker.

”Med den imponerande nyöversättningen av Islänningasagorna ... har sagalitteraturen blivit mer tillgänglig än kanske någonsin tidigare vilket endast kan beskrivas som en kulturgärning av högsta rang.” **Torgny Nordin, Göteborgspostens kritiker**

Professor Lars Lönnroth, som också är en av översättarna till den nya utgåvan hyllar deras unika berättarstil: ”Ingen stil kan förefalla enklare, trovärdigare, kyskare – en stil klar som källvatten, en stil utan förrädiskt känslologums, en stil som tyck visa fram verkligheten i dess mest essentiella form.”

www.sagaforlag.is

F O T O U T S T Ä L L N I N G

Islands öppna landskap

Fotograf **Páll Stefánsson**, är född så långt norrut man kan komma på Island, på en gård i Óxarfjarðarhreppur, den 7. juni 1958. Páll läste fotografi, i Göteborg, och åkte hem, direkt efter utbildningen, 1982. Började strax på tidskriften *Iceland Review*, först som fotograf, sedan som bildredaktör, och nu sista åren som huvudredaktör.

Páll, har publicerat, över en trettio böcker, den sista, *Iceland Exposed* nu i somras.

Han har haft utställningar på alla kontinent utom Antartica.

Páll har rest runt hela världen, för att dokumentera World Heritage Sites, för UNESCO, och den Syrländska humaniteran katastrof, med flyktingar för Röda Korset.

Han har jobbat för många internationella tidskrifter, som *National Geographic*, *Geo*, *Sunday Times Magazine*, *Scanorama*, *Hasselblad Forum*, och foto företag som Hasselblad och Leica. Páll Stefánsson är nu Sony Global Imaging Ambassador.

Páll har många gånger blivit årets fotograf på Island. Han bor i Reykjavík, och är gift med fotografen Áslaug Snorradóttir.

MIÐSTÖÐ ÍSLENSKRA BÓKMENNTA
ICELANDIC LITERATURE CENTER